

**ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»
Кафедра цивільного та трудового права**

**ПРЕЗЕНТАЦІЯ
з науки «Екологічне право»
на тему:
«ПОНЯТТЯ ТА СКЛАД ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ЕКОЛОГІЧНОЇ
МЕРЕЖІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ»**

Виконала:
Студентка 3 курсу
Денної форми навчання
Петрович Іванни

Перевірила:
Богданець А.В.

1. Вступ

1.1. Актуальність дослідження

1.2. Мета дослідження

1.3. Об'єкт дослідження

1.4. Теоретична база дослідження

1.5. Методи дослідження

2. Поняття екологічної мережі України

3. Склад територій екологічної мережі України

4. Об'єкти екологічної мережі України

5. Проблеми визначення правового режиму екологічної мережі України.

6. Висновки

7. Список використаної літератури

Актуальність
дослідження

Полягає в тому, що територія України та її регіонів зазнає значного техногенного впливу, який багатократно перевищує світовий пересічний рівень щодо інтенсивності господарського навантаження території. В країні склалася економічно малоефективна й екологічно небезпечна система природокористування. Рівень господарського, зокрема сільськогосподарського використання територій на даний час один з найбільш високих у світі.

Крім того, чинні в Україні нормативно-правові акти недостатньою мірою регламентують відносини у цій сфері, що значно ускладнює реалізацію еколого-правових норм на практиці. Саме тому особливої актуальності набуває дослідження стану правового забезпечення формування та функціонування екологічної мережі України.

Мета
дослідження

- РОЗКРИТИ СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ УКРАЇНИ
- ОХАРАКТЕРИЗУВАТИ СКЛАД ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ
УКРАЇНИ
- З'ЯСУВАТИ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ

Об'єкт дослідження

Суспільні відносини, які виникають у сфері організації та діяльності екологічної мережі України.

Теоретична база дослідження

Наукові статті, публікації, нормативно-правові акти, які регулюють відносини у сфері діяльності екологічної мережі України

Методи дослідження

Метод аналізу та синтезу

Метод порівняння

Метод логіки

Компаративний метод

ПОНЯТТЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ УКРАЇНИ

Відповідно до ст. 3 ЗУ «Про екологічну мережу України» **екомережа** – єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

Основним нормативно-правовим актом, які регулюють процес формування Національної екомережі України є Закон України «Про екологічну мережу України» (N1864-IV від 24 червня 2004 р. З формуванням, управлінням, збереженням та моніторингом Національної екомережі України також тісно пов'язані Закони України: „Про охорону навколишнього природного середовища“; „Про охорону земель“; Водний, Лісовий та Земельний кодекси України та інші нормативно-правові акти України.

Національна екологічна мережа України

3.Склад територій екологічної мережі України

ЗУ «Про екологічну мережу України» передбачає поділ структурних елементів екологічної мережі на чотири типи елементів:

↓

Ключові території забезпечують збереження найбільш цінних і типових для даного регіону компонентів ландшафтного та біорізноманіття (це, зокрема, території природно-заповідного фонду)

↓

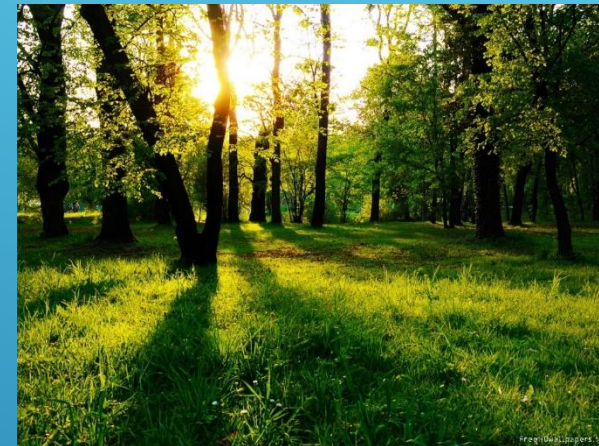
Сполучні території (екокоридори) поєднують між собою ключові території, забезпечують міграцію тварин та обмін генетичного матеріалу.

↓

Буферні території забезпечують захист ключових та сполучних територій від зовнішніх впливів.

↓

Відновлювані території забезпечують формування просторової цілісності екомережі, для яких мають бути виконані першочергові заходи щодо відтворення первинного природного стану.

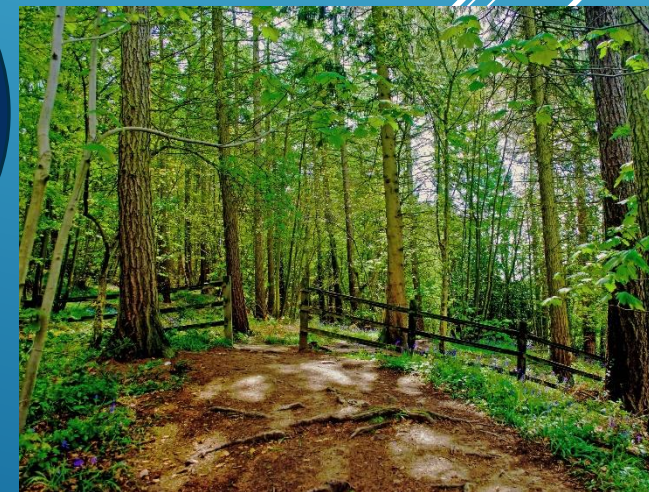

4. Об'єкти екологічної мережі України

Об'єкт екомережі-складова частина екомережі, що має ознаки просторового об'єкта - певну площу, межі, характеристики тощо.

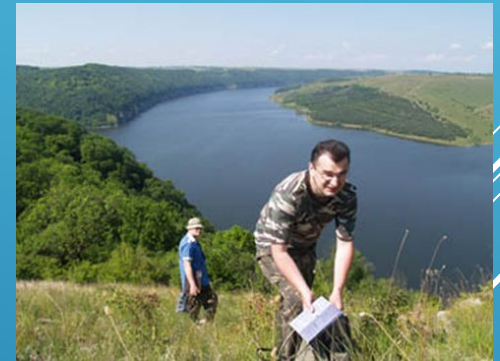

До об'єктів екомережі відносять території та об'єкти природно-заповідного фонду, водного фонду, лісогосподарського призначення, сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті) тощо.

До складових структурних елементів екомережі включаються:

- а) території та об'єкти природно-заповідного фонду;
- б) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони;
- в) землі лісового фонду;
- г) позахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду;
- г) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами;
- д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів;

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ УКРАЇНИ

Фактично в Україні відсутній механізм визначення і забезпечення охорони території екологічної мережі, якщо така територія не є об'єктом природно-заповідного фонду.

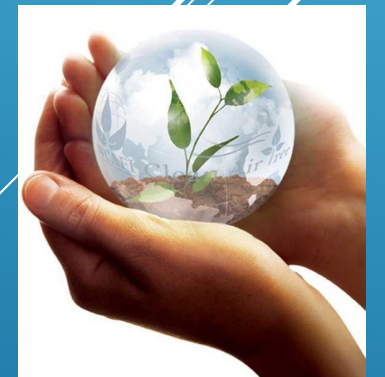
Так, відповідно до ч. 1 ст. 18 Закону України «Про екологічну мережу» включення територій та об'єктів природно-заповідного фонду та інших територій, що підлягають особливій охороні, до переліку територій та об'єктів екологічної мережі не призводить до зміни режиму їх охорони та використання.

Хоча в абз. 3 розд. 1 Програми зазначено що формування екологічної мережі передбачає зміни у структурі земельного фонду шляхом віднесення частини земель господарського використання до категорії, що підлягають особливій охороні, однак у Земельному кодексі України до цього часу немає норми, де б згадувалося про екологічну мережу.

Як справедливо зазначає М.Я. Ващишина, «очевидно, що законодавець вибудовує національну мережу на правовій основі вже сформованого законодавства про природно-заповідний фонд України»¹⁰.

Режим охорони та використання територій та об'єктів екологічної мережі являє собою систему науково обґрунтованих та встановлених відповідно до законодавства вимог щодо охорони та використання природних ресурсів таких територій та об'єктів, спрямованих на запобігання погіршенню їх стану, а також забезпечення їх збереження в екологічних, наукових та інших цілях. Додержання режиму територій та об'єктів екологічної мережі забезпечується підприємствами, установами, організаціями та іншими власниками і користувачами земельних ділянок, на яких розташовані такі території та об'єкти. При цьому включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екомережі не завдає шкоди правам тих, на чийй території вони розташовані. Власники і користувачі територій та об'єктів, включених до переліків територій та об'єктів екомережі, беруть на себе зобов'язання щодо збереження природних ресурсів, їх екологічно збалансованого та раціонального використання.

Основні проблеми
діяльності екологічної
мережі:

Брак коштів на фінансування
заходів,
спрямованих на розбудову і
функціонування екологічної
мережі.

Недосконале законодавче
регулювання.

ВИСНОВКИ

Для збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, а також зменшення, запобігання та ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності людей на навколишнє природне середовище необхідним є вдосконалення нормативно-правової бази у сфері збереження, розширення, відтворення та охорони єдиної системи територій з природним станом ландшафту та інших природних комплексів і унікальних територій, створення на їх основі природних об'єктів, які підлягають особливій охороні. Серед заходів, які зможуть суттєво вплинути на додержання режиму територій та об'єктів екологічної мережі рекомендованими можуть бути заходи щодо вдосконалення екологічного контролю та розвитку системного екологічного моніторингу довкілля; заходи, пов'язані з новими принципами господарської та природоохоронної організації території, та вдосконалення територіального планування життєдіяльності суспільства; вдосконалення існуючих та впровадження еколого-економічних норм при введенні нових, екологічно безпечних технологій у сільському й рибному господарстві, промисловості, транспорті; систематичне інформування громадськості щодо розв'язання проблем збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, залучення громадських організацій до розв'язання цих проблем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України від 24 червня 2004 року «Про екологічну мережу України» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 45, т. 502).
2. Земельний кодекс України : прийнятий 6 черв. 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 24. — Ст. 189.
3. Малишева Н. Р. Правові засади формування, збереження та раціонального використання національної та регіональної екологічної мережі України // Екологічне право України: Академічний курс : підручник. — К., 2005
4. Національна доповідь про стан формування національної екологічної мережі України на 2006-2010 рр. – Херсон: Грінь Д.С. ,2012 р. – 200 с
5. Про Генеральну схему планування території України : Закон України від 7 лют. 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 30. — Ст. 204.
6. Про екологічну мережу : Закон України від 24 черв. 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 45. — Ст. 502.
7. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики : навч. посіб. / О. Г. Топчієв. — О. : Астропринт, 2005. — 632 с.

Бережіть природу

